

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Driebergen; Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Slidrecht-Centrum; J. van Heteren, Slidrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kon-trakt korting.

De prediking van de wegbereider des Heeren 3

Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.

Mattheus 3 : 2

Johannes de Doper stelde in zijn prediking de eis van bekering. Hij wees ook op de noodzaak daarvan, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen. Ik zou nu tot slot nog iets willen zeggen over de vrucht van de bekering. Die vrucht is, het koninkrijk der hemelen ingaan, er deel aan te hebben. Dat ligt heel duidelijk in de prediking van Johannes opgesloten. Wij moeten dit echter niet verkeerd begrijpen. Het is niet zo dat de mensen door gehoor te geven aan de eis van de bekering zichzelf deelgenoten van het koninkrijk der hemelen konden maken. Dat heeft Johannes hen niet voorgesteld. Wie door de kracht van de Heilige Geest onder het beslag kwamen van zijn prediking, die met hun ongerechtigheden braken en vervuld werden met berouw over hun zonden, werden gedoopt. De doop van Johannes wees zowel op de reiniging, op de afwassing van de zonden alsook op de innerlijke vernieuwing van het leven. Die gedoopt werden moesten beide genadeweldaden uit de hand des Heeren ontvangen, want die zaken kon Johannes in de doop wel aanwijzen, maar hij kon ze niet geven. Dat kon alleen Hij die beide genadezegeningen verworven heeft, de Heere Jezus Christus, die Johannes heeft aangewezen als het Lam Gods dat de zonden der wereld wegneemt. Dat was het hoogtepunt en het uiteindelijke doel van zijn prediking, een prediking die ingang vond bij die mensen die verslagen waren over hun zonden. Hun ogen moesten voor Hem geopend die God gezonden had tot verzoening der zonden. Alleen die door een oprecht geloof aan de Heere Jezus werden verbonden, werden door Hem ook die genadeweldaden, die in de doop van Johannes waren voorgesteld, deelachtig. Zij gingen in, zij kregen deel aan het koninkrijk der hemelen door Christus, uit genade alleen.

Die dat rijk ingaan worden daartoe niet gedwongen, maar zijn uiterst gewillig, zie dat bij Andreas en Johannes die de eersten waren uit de volgelingen van Johannes de Doper die aan de Heere Jezus werden verbonden. In ieder die aan Hem verbonden wordt door het geloof en zo deel krijgt aan het koninkrijk der hemelen, wordt vervuld: Uw volk zal zeer gewillig zijn op de dag Uwer heilkracht, in heilig sieraad Ps. 110 : 3. Vrucht van de bekering is dus bewust uit de dood overgaan tot het leven. Uit de duisternis tot het licht des Heeren, en dat uit genade alleen. Ieder die deel krijgt aan het koninkrijk der hemelen zal het dan ook van harte belijden: Heere Gij zijt mij te sterk geworden en Gij hebt overmocht. Gij hebt mij overreed en ik ben overreed geworden.

Is die vrucht van de ware bekering ook in uw leven tot openbaring gekomen? Is de tegenstand tegen de Heere gebroken? Bent u zondaar ge-

worden voor God? Hebt u als een rechtloze in uzelf de genade des Heeren leren zoeken? Is uw hart overgebogen voor de dienst des Heeren?

Het kan zijn dat er soms diepe indrukken zijn van dood en eeuwigheid en van de noodzaak van de waarachtige bekering en van het begeerlijke van de genadezegeningen die de Heere geeft. Maar anderzijds kan men toch ook wat de wereld geeft niet geheel en al loslaten. Dat zijn mensen die hinken op twee gedachten, maar dat is heel gevaarlijk. Denk maar aan Orpa. Bij haar kwam het niet tot een besliste breuk met het heidendom. Hoewel zij om zo te zeggen op de grens was om over te gaan tot het volk en de dienst des Heeren, keerde zij terug naar Moab, naar haar land en naar haar goden.

Bij zulke mensen is er wel een bepaalde verandering in hun leven gekomen waarbij ze breken met sommige zonden en de dingen die nodig zijn gaan zoeken, maar met dat al is men geen verloren mens voor God geworden, in de grond van de zaak zijn ze voor Hem niet gevallen en handhaven ze zichzelf nog tegenover Hem. Die mensen zijn mogelijk wel dichtbij het koninkrijk der hemelen, net als de rijke jongeling van wie de Heere Jezus gezegd heeft dat hij niet ver van het koninkrijk Gods was, maar dichtbij is toch nog buiten. Nodig is de werking des Geestes waardoor het woord zulk een drang uitoeft dat het tot een besliste breuk komt, niet maar met sommige in het oog lopende zonden, maar met alles wat buiten Christus is. Dan kan men het ook niet meer doen met godsdienstigheid, vroomheid en wat dies meer zij om daar een grond van te maken. Nodig is een breuk met alle ongerechtigheid en alle eigengerechtigheid om zich als een verloren mens aan de Heere over te geven. Daartoe dringt de Heere in Zijn woord aan: Scheurt uw hart en niet uw klederen. Gelukkig wie het tegen de drang van woord en Geest niet meer kan uithouden, die het verzet tegen de Heere opgeeft, zijn vonnis onderschrijft en een beroep doet op genade. O God wees mij zondaar genadig. Dit gaat anderzijds gepaard met de besliste keus om de Heere te vrezen en te dienen voor nu en voor eeuwig alleen omdat Hij het waard is.

Is het daartoe in uw leven gekomen? Dan is daarmee de bekering niet ten einde. Bekering is een doorgaande zaak. Wie overging in het koninkrijk der hemelen, die moet dan ook zoeken de dingen die boven zijn en niet die van deze aarde zijn, en wat ontbreekt daaraan nog veel. Lees u dat maar na in Romeinen zeven waar de strijd tegen het vlees en de Geest getekend wordt. Daarom is een dagelijkse bekering zo nodig om meer en meer aan het oude te sterven en uit de ambtelijke bediening van Christus te leven, zoals een rank leeft uit de wijnstok.

Daarin alleen komt de Heere aan Zijn eer en allen die Hem vrezen aan de zaligheid. Zo alleen wordt een ruime ingang verkregen in het volmaakte waarin God zal zijn alles en in allen. Alphen. Ds. Sneep.

VAN DE ADMINISTRATIE

In de laatste weken hebben velen voldaan aan het verzoek om het abonnementsgeld voor 1973 te gireren. Hartelijk dank daarvoor en wij zien belangstellend uit dat niemand achterblijft met de betaling. Dat moet toch mogelijk zijn? Het spaart ons veel werk en U extra kosten. Maar er was meer te constateren bij het nazien van de ontvangen giro's, nl. de liefde tot de uitgave van „Bewaar het Pand”. Met veel dank mochten wij ontvangen aan giften en overbetalingen de grote som van f 1.412,25. Is dit geen bewijs hoe de uitgave van ons blad gewaardeerd wordt?

Ook konden wij weer noteren 15 nieuwe abonnees, waarvoor wij zeer erkentelijk zijn, temeer, daar met de ingang van een nieuwe jaargang er steeds abonnees zijn die om verschillende redenen hun abonnement beëindigen, waardoor ons aantal abonnees steeds in stijgende lijn mag blijven.

Met vertrouwen kunnen wij de uitgave van „Bewaar het Pand” voortzetten, laat het moge zijn met de bede van Ps. 90 vers 17b en bevestig Gij het werk onzer handen over ons, ja het werk onzer handen bevestig dat.

Gironummer 70.43.50 t.n.v. „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn.

v. d. L.

N.B. De Administrateur vertelde mij indertijd, dat niet alle abonnees in Canada regelmatig hun abonnementsgeld betalen. Dit is vermoedelijk te wijten aan de betrekkelijk omslachtige wijze, waarop dit normaal moet gebeuren. Het kan echter heel eenvoudig geschieden, zoals dat in de omgeving van Hamilton ook al plaats vindt met spontane medewerking, die we zeer op prijs stellen. Men kan een betaal-cheque zenden aan Mr. M. Sommer, R. R. 1, Ancaster, Ontario, Canada. Deze zorgt er dan voor, dat ik het geld in handen krijg en kan overmaken aan onze administratie. Voor aller medewerking bij voorbaat dank. B.

Besprekingen van de Heilige Oorlog

140

Door de genade van Vorst Immanuël zijn de heren Verstand, Wil en Geweten uit de gevangenis verlost en rijkelijk beweldadigd teruggekeerd naar Mensziel. Het was een dag van grote vreugde tot verheerlijking van de Heere. Met kracht en klem heeft de heer Geweten als registreerder de pardonbrief van Gods genade gelezen. En dat niet alleen opdat gans Mensziel er kennis van zou hebben, maar 't moest ook officieel vastgelegd worden om 't geheel aan de vergetelheid te ontrukken. Uit kracht van het bevel des Heeren, was het ook de wil van Mensziel zulks te doen. Als de heerlijkste gebeurtenis voor de stad moet dat vastgelegd worden om gedurig vanuit Gods grote daden opgewekt te worden tot het onderhouden van Zijn bevelen. Eveneens is het door Registerder vastgelegd hoe schandelijk de stad was afgeweken door zich los te scheuren van de Heere. Al was dat kwaad vergeven door de Heere, Mensziel mocht het zichzelf nooit vergeven. Er altijd weer aan terugdenken om dat kwaad steeds inniger te bewenen in het smaken van Gods vergevende liefde. En wat door de heer Registerder bij het licht van de Heilige Geest werd vastgelegd in het geheugen, heeft ook waarde en zelfs grote waarde voor de eeuwigheid, want het zijn de grote daden en heerlijke wegen des Heeren waarvan gezongen zal worden in eeuwigheid.

Nauwelijks had dan ook de registreerder de lezing van het pardon ten einde gebracht of Immanuël beval, dat al de trompetten in het leger zouden blazen en dat men de vaandels zou ontrollen, om de ene helft te doen waaien op de berg Genade en de andere op de berg Gerechtigheid. Hij gebod ook dat al de kapiteins zich geharnast zouden vertonen en dat de soldaten van vreugde juichen zouden. Kapitein Geloof, schoon hij in 't kasteel was en zweeg, kon zich ook niet stilhouden op een dag als deze was. Hij toonde zich boven op de sterkte door het geluid der trompetten gelokt, zowel aan Mensziel als aan des Vorsten leger.

Tot roem van Gods genade is Mensziel verlost en weer geworden een stad des Heeren om Hem met woord en daad te prijzen voor de rechten van Zijn gerechtigheid. Het gaat om het doel des Heeren." Dit volk heb Ik Mij geformeerd," zegt de Heere, „zij zullen Mijn lof vertellen." En het is de natuur van het nieuwe leven tot verheerlijking van de Heere te denken en te spreken, te leven en te sterven. Want nu is Mensziel de Goddelijke natuur deelachtig om met Hem en voor Hem te leven.

Een grote verantwoordelijkheid, die Mensziel op het hart gebonden wordt, opdat de stad zich des te inniger zou verbinden aan de Heere om in Zijn kracht voor Hem te leven en te strijden tegen zonde, satan en ongelooft.

Nu Immanuël gekomen is in de stad, commandeerde Hij Zijn kapiteins en soldaten, dat ze Mensziel enige krijgshandelingen tonen zouden, welk bevel zij ook terstond volbrachten. En o, met hoeveel vaardigheid, wakkerheid, snelheid en sierlijkheid toonden deze militaire personen hun kunst en wetenschap en krijgshandelingen aan die van de stad, die dit alles aanzagen. Zij marcheerden heen en weder, zij openden zich ter rechter- en ter linkerhand, zij verdubbelden, zij herstelden, zij sloten de gelederen en openden ze opnieuw. Verbeterden het front en de achterhoede met hun rechter- en linkervleugel en twintig dingen meer. Alles met recht en bekwaamheid, dat ze 't hart dergenen die in Mensziel waren en dit aanzagen, als weg rukte. Voeg hierbij de vaardigheid van hun armen in 't gebruik van het krijgsgeweer die ook zeer wonderlijk voorkwam aan Mensziel en aan mij.

Mensziel moet de goede strijd des geloofs leren strijden. „En indien ook iemand strijdt, die wordt niet gekroond, zo hij niet wettelijk heeft gestreden." Waartoe de Heilige Geest onderwijst in het Woord.

Hierop kwamen de stedelingen als een enig man uit tot de Vorst, terwijl Hij in het leger was om Hem te danken en voor Zijn overvloedige gunst te kunnen opzichte te loven. Tegelijkertijd biddende dat Zijn genade believen mocht met de Zijnen in Mensziel te komen en daar voor eeuwig Zijn verblijf te nemen. En deden dit op de ootmoedigste wijze zich wel zeven maal voor Hem ter aarde nederbuigende.

Daarop zeide Hij tot hen: „Vrede zij ulieden," en ze traden nader toe, paktten met hun hand de spits van Zijn gouden scepter en zeiden: „Ach dat Prins Immanuël met Zijn oversten en oorlogshelden in Mensziel wilden wonen tot in eeuwigheid en dat Zijn slingers en stormrammen in de stad mochten zijn ten dienste en ten gebruike van de Vorst en tot hulp en sterkte voor Mensziel! „Want," ze vervolgden zij verder, „Wij hebben een plaats voor Uw mannen en plaats voor Uw oorlogswapenen. Ook ruimte genoeg om een magazijn voor Uw krijgsvorraad op te richten. Doe het Immanuël en Gij zult Koning en Kapitein in Mensziel zijn, eeuwig en altoos. Ja, Gij zult ons ook beheersen en regeren naar de begeerte van Uw ziel. Maak heersers en vorsten van Uw kapiteins en helden onder U. En wij zullen Uw dienaars zijn en Uw wetten onze besturing."

In het besef dat de totale verlossing van het verderf der zonde nog niet verkregen was, waar het hart heilbegeerig naar uitzag, bad Mensziel „in de kracht Gods bewaard te mogen worden door het geloof tot de zaligheid die bereid is geopenbaard te worden in de laatste tijd."

Kwam de stad af te wijken van de Heere door toe te geven aan de begeerlijkheid van het vlees, dan zou zij alleen door Zijn kastijdende liefde geleid kunnen worden op het rechte spoor. Tegelijkertijd was het de bede van al de burgers niet gestraft te worden in de grimmigheid van Zijn grote toorn. En toch was 't hart er van over-

tuigd dat geen slag te hard of weg te diep zou zijn zo 't nodig was tot genezing en verbinding aan de Heere.

„Ja", zeiden de burgers van Mensziel, „zo Gij gezegende Immanuël nu van ons zoudt willen scheiden, nu Gij zoveel goeds aan ons gedaan hebt en weldadigheden bewezen; het zal niet anders zijn dan alsof we deze vreugde niet gesmaakt hadden. En andermaal zullen onze vijanden op ons afkomen en dat met veel groter verwoedheid dan te voren. Dus bidden wij U, die de begeerte en de lust onzer ogen, de sterkte en het leven onzer arme stad zijt, laat hetgeen we U hebben voorgesteld aangenaam zijn in Uw ogen. Heere, kom en woon in ons midden en laat ons Uw volk zijn. Behalve dit Heere, zo weten we niet of er te dezer dage misschien nog niet veel Diabolisten in Mensziel verholten liggen en loeren hoe zij ons zullen verraden en weder in de hand van Diabolus brengen. Wie weet wat al complotten en beraadslagingen heden ten dage reeds gesmeed en gehouden zijn. En wij zijn vanwege onze verdorvenheid er niet tegen opgewassen.

het derhalve U behagen ons paleis tot Uw verblijfplaats te nemen en de huizen van de aanzienlijkste lieden van onze stad om Uw soldaten te ontvangen en Uw voorraad te bergen. Gij hebt gezegd: „Ik woon in de hoogte en in het heilige en bij dien die van een verbrijzelde en nederige geest is, opdat Ik levend make de geest der ne- opdat Hij levend make het hart der verbrijzelden." Amen.

Nijkerk.

R. Kok.

Naar de katechisatie

132

DE WET DES HEEREN. (2).

Hebben de ceremoniële en burgerlijke wetten voor ons wel historische, doch geen normatieve waarde meer d.w.z. om ze te onderhouden, dit geldt niet van de zedewet, de tien geboden. Velen willen dit wel. Zij nemen 't bijv. dan ook niet zo nauw met de Dag des Heeren. Zij zien er geen kwaad in, arbeid te verrichten, uit te gaan en van openbaar vervoer gebruik te maken enz. Dat wil echter niet zeggen, dat zij, die in deze dingen de Wet wel onderhouden, in andere dingen het ook nauw nemen met Gods Dag. Hoe brengt men die Dag door, waarover lopen de gesprekken?

De Wet des Heeren of der zeden heeft God niet alleen voor Israël gegeven, zij geldt voor alle mensen en voor alle tijden. Zij is het Goddelijk RICHTSNOER en verplicht tot gehoorzaamheid. De Heere wil gediend worden, maar niet WILLEKEURIG, naar het goeddunken van de mens. God stelt de regels, de normen, waaraan de mens zich heeft te houden. Dit is Zijn recht als de Soevereine God! Die Goddelijke EIS is dan ook ná de zondeval niet weggenomen. Zij blijft op de mens rusten. Zie Zondag 4 Heid. Kat. Daar lezen we, dat God de mens GEEN ONRECHT doet, dat Hij in Zijn Wet blijft eisen, wat de mens niet doen kan, omdat hij goed geschapen is. Niet GOD is veranderd, maar de MENS. Moed- en vrijwillig is hij van Zijn Schepper afgefallen en heeft hij Zijn Wet overtreden. En nu is het de dwaasheid van de gevallen mens, dat hij wil, dat God Zich nu maar moet schikken naar de mens. Dit zien we vandaag allerwege. Vandaar zoveel vernielingen. Zelfs de oude zuivere BELIJDENISGESCHRIJFTEN moeten vervangen worden door nieuwe, aangepast voor de mens van deze tijd. Zo ook de BIJBEL Zelf!

De Wet des Heeren geldt dus voor ALLE tijden en voor ALLE mensen, omdat zij berust in Gods wil en in Zijn gezag. Want gezag is: te zeggen hebben. God heeft als de soevereine, vrijmachtige, eeuwige God ALLEEN te zeggen en alles. God Zelf maakt uit, hoe Hij wil gevreesd en gediend worden. Zij geldt dus als een richtsnoer, ook voor het politieke en maatschappelijke leven. „Tot de Wet en tot de Getuigenis! Zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben." Jes. 8:20. God heeft Zijn Wet geschreven op twee stenen tafelen. Deze werden bewaard in het Hellige der Heiligen, in de Ark.

Het aantal twee bedoelde aan te geven de VERDELING van de Wet. De eerste vier gaan over de verhouding tot GOD en het tweede gedeelte,

de zes geboden, over de verhouding van de mens tot zijn NAASTE.

Rome stelt de verdeling anders: de eerste drie tot de eerste tafel, waarbij de eerste twee geboden bij elkander gevoegd zijn. Het tiende gebod splitst Rome in tweeën, in twee geboden. Daartoe moest zij komen, omdat zij de eerste twee bij elkander voegt tot één gebod maakt. En zulks in verband met haar standpunt over het handhaven van de BEELDEN in de kerken, welke Rome los wil maken van de „afgoderij" en anderzijds dat zij het verbod om beelden van God te maken bij het eerste gebod voegt om uit te laten komen, dat het maken en hebben van beelden wel tot afgoderij leidt, indien men die AANBIDT. Ja, zo maakt Rome dit klaar, maar we weten hoe het bij Rome gaat in de praktijk! Denk aan het knielen voor die beelden.

De zuivere verdeling van vier en zes, aangevende dus de verhouding van de mens tot God en die tot zijn naaste, berust op de HOOFDSOM van de Wet: God lief te hebben boven alles en de naaste als zichzelf.

Christus bedoelde in deze hoofdsom of samenvatting uit te laten komen, dat de eis der Wet niet maar alleen gaat over het doen van Zijn geboden, doch ook over het zijn van de mens, d.w.z. Gods Wet eist, dat de mens in heel zijn bestaan zal beantwoorden aan die eis. Vandaar: „gij zult de Heere uw God liefhebben met GEHEEL uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand." Matth. 2:37.

En beantwoordt zo de mens in heel zijn „zijn" of de eis der Goddelijke Wet? In

enkel opzicht, vanwege zijn diepe val in Adam en zijn verdorven bestaan. Wie door ontdekkend licht des Geestes zichzelf leert zien in de spiegel van de Wet, zal volkomen gaan instemmen met de belijdenis van onze Heidelberger in Zondag 3 op de vraag: kunt gij dit alles volkomenlijk houden? NEEN ik, want ik ben van nature geneigd, God en mijn naaste te haten." Ganselijk onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad.

Daarom behandelt de Katechismus de Wet in Zondag 2 als kenbron van onze ellende. Opmerkelijk is, dat de Katechismus dan wijst op de hoofdsom van de Wet, zoals Christus die leerde en waarop wij zo even wezen, namelijk dat het in die hoofdsom gaat over het gehele „zijn" of bestaan van de mens.

Maar de Wet is ook het richtsnoer voor geloof en leven. In dat verband brengt de Heidelberger haar ter sprake in Zondag 34 en dan heel breedvoerig. Daarin komt za duidelijk uit, dat de Wet „geestelijk" is en alzo „zeer wijd" naar Psalm 119 vers 96.

We willen dit nader bezien in een volgende les D.V.

Wat is de Wet voor u? Zijn we nog „onder" de Wet, zonder genade? Dan liggen wij nog onder haar „vloek" en oordeel. Dan moet niet God Zich veranderen, maar wij moeten veranderd worden, geheel vernieuwd, tot God bekeerd. Dan wordt die heilige Wet een „liefde-wet". Geve de Heere dit.

Urk.

v. L.

ONTMOETINGS DAG TE DORDRECHT D.V. ZATERDAG 28 APRIL 1973.

Aanvang morgensamenkomst half 11

Opening door Ds. G. Blom.

Spreker Ds. H. C. v. d. Ent.

Onderwerp: „De kwaadsprekende profeet".

Slotwoord van Ds. A. v. d. Weerd.

PAUZE

Aanvang middagsamenkomst 2 uur.

Opening door Ds. R. Kok.

Spreker Ds. H. van Leeuwen.

Onderwerp: „De poorten der hel".

Sluiting door Ds. M. C. Tanis.

Alle vrienden en belangstellenden zijn hartelijk welkom.

De ontmoetingsdag wordt weer gehouden in het kerkgebouw van de Chr. Geref. kerk van Dordrecht-centrum: Singel 192. Het is ruim en gemakkelijk te bereiken, ook voor bezoekers, die met de trein komen.

Er wordt gratis koffie en eventueel frisdrank geserveerd. Men moet zelf voor brood zorgen. Het is de bedoeling, dat we om ongeveer 4 uur weer uiteengaan, zodat ook zij, die van verre komen, nog tijdig thuis kunnen zijn.

B.

De schriftuurlijk bevindelijke prediking leidt niet tot een eenzijdig leven

Eenzijdigheid komt in de menselijke samenleving nog wel eens voor. Het zich pinnen op een bepaalde zaak. Het zich beperken tot een bepaalde zaak. En voor andere zaken geen oog hebbend, of willen hebben. Het zich eenzijdig opstellen in de samenleving. In gezin en het kerkelijke leven. In onze tijd wordt dit ontdekt. Hierdoor valt de samenleving in verschillende groepen uiteen. Die groepen worden ook gezien in het kerkelijke leven. Nu kan men zichzelf bij een bepaalde groep indelen, of de ander plaatsen bij een bepaalde groep. Openlijk wordt wel eens gezegd tot welke groep men behoort of tot welke groep men de ander rekent. In het kerkelijke leven zijn bepaalde woorden „in”. Men spreekt over ouderwets, nieuwerwets. Conservatief, progressief. Links of rechts. De laatste tijd wordt er ook gesproken over oude of nieuwe christenen. In al deze woorden en benamingen die men elkander geeft komt duidelijk uit de grote verwarring en gescheidenheid, die er heerst onder de mensen en in de kerken. En dit is wel het allerergste, dat men graag behoort tot een bepaalde groep. Men is graag conservatief, of progressief. Ouderwets, of nieuwerwets. Men stelt het op hoge prijs, die naam te dragen. Men ijvert er voor die naam te behouden. Echter wordt veelal één zaak voorbijgezien: staat mijn naam in de Bijbel. Heeft de Heere mij een nieuwe naam gegeven. Een eeuwige naam, die niet uitgeroeid zal worden. Daar komt het op aan voor leven en sterven. Wie conservatief is zonder de Geest des Heeren, staat buiten het leven Gods. Wie progressief is zonder de stuwende kracht des Geestes wordt beheerst en geleid door de geest van beneden. Wie conservatief of progressief is zonder de Geest des Heeren, kent een leven, een levensijver die niet naar de wil van God is. Wie alleen maar conservatief of progressief is, mist de werking des Geestes. Het leven des Geestes. Gods Woord leert ons duidelijk, dat de Geest des Heeren de mens maakt tot conservatieve en progressieve mensen. Men wordt conservatief en progressief in de bijbelse zin van het woord. De wil des Heeren gaat het leven beheersen. De levensvraag wordt deze: „Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal”? Er ontstaat door de genade Gods een hartelijke begeerte om Gods getuigenis te bewaren, maar ook een hartelijk verlangen, dat het hele leven door, de gedachten, woorden en werken alsoo geschikt en gericht worden, dat Gods Naam om onzentwil niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worden. Cat. Zondag 47. Door Gods genade en goedheid zijn er in ons vaderland nog mensen, die conservatief en progressief willen leven. Zo te leven is hun leven geworden. Deze mensen hebben de schriftuurlijke, bevindelijke prediking van harte lief. Nu wordt wel eens opgemerkt, dat deze prediking een eenzijdige prediking is. Dat is zij inderdaad maar dan zo. In die prediking komt uit het souvereine genadewerk des Heeren. Het werk van de Drieënige God. Vader, Zoon en Heilige Geest. Verheerlijkt in de zondaar. Dat werk wordt door een begenadigd zondaar bewonderd en verheerlijkt. De doorwerkende kracht van dat werk wordt hartelijk begeerd. De noodzaak daarvan en de profijtelijkheid daarvan wordt gevoeld. Daardoor alleen zal er zijn de beleving van de waarachtige bekering tot God. De afsterving van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens. Daardoor alleen zal er zijn de beleving van het christen zijn in deze wereld. In Zondag 33 van de Heidelbergse Catechismus staat dat er door het nieuwe leven uit God ontstaat een lust en liefde om naar de wil van God in alle goede werken te leven.

Door Gods genade krijgt men de ganse wet lief en al kan men deze geboden niet volkomen houden, er is toch een ernstig voornemen om niet alleen naar sommige, maar naar al de geboden Gods te leven. Cat. Zondag 44. Deze zaak van het begeren te leven naar de geboden Gods is in het verleden geen vergeten zaak geweest. „Dat zij wel eens vergeten werd, daarvan is de oorzaak niet te wijten aan de schriftuurlijke bevindelijke prediking. In die prediking komt naar

voren wat het leven der genade is en het leven in de vreze des Heeren. In die prediking gaat het over leer en leven. Vele theologen uit het verleden hebben deze beide zaken in hun prediking en geschriften uitgewerkt. Op de beleving van het christen zijn op alle terreinen des levens werd herhaaldelijk gewezen. Wie de werken van Calvijn en Luther bestudeert komt duidelijk tot de overtuiging, dat zij gewezen hebben op de noodzaak en het grote belang van het christen-zijn in de samenleving. De dagelijkse arbeid, het maatschappelijke leven, de politiek lagen niet buiten hun gezichtsveld. Wie de prediken en theologische werken van de mannen der nadere reformatie bestudeert komt onder de indruk van de heilige ijver, die hen bezield om het gehele leven onder beslag te brengen van het gebod des Heeren in al Zijn majesteit. Door hen werd benadrukt de ware praktijk der godzaligheid. Hoe vurig heeft men gebeden en hoe ijverig heeft men gestreden om land en volk op de knieën te krijgen voor de Heere en Zijn gezaghebbend Woord. We denken aan twee personen uit die tijd.

In zijn tijd drong Willem Teelinck met ernst en kracht aan op de hervorming van het leven. In prediking en geschriften wees hij op de praktijk der godzaligheid. Het leven van elke dag belichtte hij van uit de Schrift. In de sleutel der Devotie schrijft hij: „Naar zijn ordinantiën heeft God ons tweeërlei plicht voorgesteld, die betrekking heeft op God, op onze naaste en op ons zelf. De plichten, die de dienst van God aangaan zijn de publieke vergaderingen op de dag des Heeren en het behoorlijk nakomen van al die plichten, waartoe wij dan van God geroepen worden, benevens het aanroepen van de naam Gods in onze huizen, tot meerdere uitwerking van de godzaligheid. De plichten jegens onze naasten zijn die der barmhartigheid, liefde, vriendelijkheid en de verzorging van de behoeftigen naar lichaam en ziel. De plichten jegens ons zelf zijn die nodig zijn voor de onderhouding van ons tijdelijk leven. Wij mogen niet toegeven aan het vlees tot luiheid en onze tijd niet verkwisten en moeten waken voor onze gezondheid, opdat wij niet onbekwaam worden voor onze roeping. Wij hebben trouw te zijn in ons dagelijks beroep, want die zijn eigen huis niet recht verzorgt is erger dan een ongelovige. Dat is een plicht, die ons niet ten keuze gezet is, maar daaraan zijn wij verbonden. God de Heere eist dit van ons in Zijn Woord. Niemand mag zich gaan onttrekken aan de burgerlijke handelingen zo sommigen uit groter devotie (zo zij menen) plegen te doen. Heel ons leven moet ingericht zijn naar de ordinantiën Gods. En wijl God is de oorsprong van alle dingen, het liefste Wesen, moeten wij Hem in alles dienen. Hem liefhebben boven alles. Door de genade des Geestes wordt dit bewerkstelligd. Daardoor wordt ontvangen verlichting des verstands, heiliging van de wil en nieuwe kracht om godzalig te leven en het goede te doen”. Naast Teelinck denken we aan Voetius. Onderwijzende lessen geeft hij in zijn: „De godsvrucht, vereiste tot de wetenschap en in zijn „De practycke ofte Oefeninge der godsalicheyt”. Zijn protest ging ook uit tegen allerlei bederf, dat in de kerk en het maatschappelijk leven was ingeslopen. Hij wilde de reformatie des levens bevorderen. Het christendom met de daad is dus geen uitvinding van onze tijd.

Echter het streven naar en werken voor het christendom met de daad in onze tijd is bij velen niet in overstemming met wat onze vaders beoogden. Er was bij hen een hartelijke relatie tussen leer en leven. Tussen beleven en belijden. Belijden en beleven. De beleving van Gods genade en de beleving van de Godsnaam in het leven. Het leven van elke dag. Op de plaats, waar God de mens heeft gesteld.

Vandaar dat we het niet eens zijn met de geponeerde gedachte, dat de schriftuurlijke bevindelijke prediking alleen maar spreekt over het werk Gods in het hart en niets zegt over het leven en wat het leven naar Gods Woord moet zijn. In die prediking worden beide gehonoreerd: leer en leven. Vandaar dat deze prediking alleen, door Gods genade, tot zegen is. Die zegen blijkt, o.m. in de hartelijke bede:

Leer mij, o Heere, de weg, door U bepaald; Dan zal ik dien ten einde toe bewaren; Geef mij verstand, met Godd'lijk licht bestraald; Dan zal mijn oog op Uwe wetten staren;

Dan houd' ik die, hoe licht mijn ziel ook dwaalt; Dan zal zich 't hart met mijne daden paren.

M. C. Tanis.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

Ik heb een brief naast mij liggen, waarschijnlijk van een van onze oudere lezers, die gericht is aan alle Commissieleden van „Bewaar het Pand”. Via onze eindredakteur bereikte hij mijn adres. De eindredakteur, onze goede vriend Ds. G. Blom, was van mening dat daar wel iets in zat voor mij om over te schrijven.

Inderdaad! Het gaat in deze brief over zaken die ook van belang zijn voor jonge mensen. Om nu precies te weten wat er aan de hand is, zou je de inhoud van de brief moeten weten. We willen jullie deze dan ook doorgeven. Er staan geen geheimen in, want dan zouden we dit niet doen natuurlijk.

De inhoud luidt als volgt:

„Geachte Predikanten:

Ik lees in uw blad wel eens dat er met een mens wat gebeuren moet, om goed te kunnen sterven en voor God te kunnen verschijnen. Hierover zou ik wat willen zeggen en vragen. Iemand die als kind gedoopt is, kan toch tegen God zeggen, als hij voor Hem verschijnen moet: Ik ben als kind gedoopt en daar heeft U een eeuwig verbond der genade met mij gesloten, want dit staat in het doopsformulier. Iets wat eeuwig is, blijft toch van kracht? Hij kan toch tegen God zeggen: Ik ben rein, want bij de doop heeft Uw Zoon mij verzegeld, dat ik gewassen ben in Zijn bloed. Hij kan toch tegen God zeggen: Ik ben bij de doop een erfgenaam geworden, want U heeft mij daar als kind aangenomen. Hij kan toch zeggen: De predikant en de gemeente hebben U gedankt, dat U mij door het bloed van Jezus, al mijn zonden vergeven hebt en door de H. Geest tot een lidmaat van Uw Zoon en tot Uw kind aangenomen hebt.

Of staat er in de bijbel dat we twee keer een kind van God moeten worden, om goed heen te gaan?

Ik geloof: Je bent een kind van God, of je bent geen kind van God.

Bij ons in het doopsformulier staat, dat God met de Heilige Doop bezegelt en bekrachtigt, dat wij daardoor als kind van God aangenomen zijn. Als dat waar is, dan is het toch goed? Er zijn niet veel mensen, die een aangenomen kind later verstoten. God, Die liefde is, doet dat zeker niet. Een kind dat door mensen aangenomen is, daar hoeft toch ook niet iets bijzonders meer mee te gebeuren om kind te blijven? Waarom, als wij bij de doop als kind van God aangenomen zijn, (want dat leest u toch hard-op voor) moet er dan nog iets bijzonders gebeuren om kind van God te blijven? God vergeet Zijn kinderen nooit, lees ik in Jes. 49 : 15, 16. Dus als het waar is, wat er in het formulier staat, dan is het begin goed, en ook het eind goed. Graag zou ik antwoord over dit schrijven ontvangen.”

Dat is dan de brief en nu het antwoord.

We zouden dit met een enkele volzin af kunnen doen. Maar daar zal de vraagsteller niet tevreden mee zijn. We willen daarom proberen om een antwoord te geven, dat enige verheldering brengt in het denken van deze vrager.

Hij haalt uit het doopsformulier „enkele” dingen aan. En dat is jammer. Want als hij het „gehele” doopsformulier goed leest, dan wordt aan het begin van het formulier al gezegd, dat er inderdaad met de mens „iets gebeuren moet”. Er staat toch duidelijk dat wij in het koninkrijk Gods niet kunnen komen, tenzij dat wij „van nieuws geboren worden”. Dit leert ons de ondergang of besprenging met het water... Wat moet er dus gebeuren? De mens moet wederom geboren worden. Dat staat niet alleen in het doopsformulier, maar dat staat ook in de bijbel. Dat is ten slotte het voornaamste. Want als het niet in de bijbel stond, dan zou het doopsformulier niet op de bijbel gegrond wezen. Dan zou het daarmee ook zijn waarde voor de kerk verliezen. De Heere Jezus heeft Zelf tegen Nicodemus gezegd in Joh. 3, dat indien iemand niet wederom geboren wordt, hij het koninkrijk Gods niet ingaan kan. Daar zouden natuurlijk nog veel meer teksten te noemen zijn. Doch laten deze

genoeg zijn, om te bewijzen dat er met de mens inderdaad iets gebeuren moet. Ook met de gedoopte mens. Want Nicodemus was een kind des verbonds. Hij droeg het oud testamentische verbondsteken: de besnijdenis, gelijk wij het nieuw testamentische teken dragen, nl. dat van de heilige doop.

Nu is het waar dat de gedoopten kinderen des verbonds zijn. Zij worden in de bijbel ook kinderen des koninkrijks genoemd. Ja zij kunnen zelfs in zekere zin „kinderen van God” genoemd worden. Toch moeten we met deze uitdrukking zeer voorzichtig zijn. Want het is niet zo, volgens de vraagsteller, dat men tweemaal kind moet worden. Maar het is zo, dat men op tweeërlei wijze kind kan zijn. Men kan het uitwendig wezen en men kan het inwendig wezen. Uitwendig is met het door de heilige doop.

En dat moet niet onderschat worden. Want aan hen zijn uitwendig veel voorrechten gegeven. Hij gaf aan Jacob Zijne wetten, Deed Israël op Zijn woorden letten. Hij leerde ze in Zijn wegen wandelen. Zo wou Hij met geen volken handelen enz. Ps. 147:10. Nochtans zijn er velen van die kinderen Israëls verloren gegaan, omdat zij het ware geloof nooit deelachtig zijn geworden. Leest ten deze ook maar 1 Cor. 10. Dan zullen jullie zien, wat er allemaal niet wezen kan, terwijl men toch nog voor eeuwig buiten de hemel blijven zal en van alle ware kennis Gods verstoken blijft. Zij hebben nooit de beloften des verbonds met een door de Heilige Geest gewerkt geloof aangenomen. En daarom zijn zij vanwege hun ongeloof buiten gebleven.

Het ware geloof wordt alleen beoefend, niet door degenen die krachtens het verbond, krachtens hun gedoopt zijn, kinderen worden genoemd, maar door hen die het krachtens wedergeboorte door de Heilige Geest zijn. Die worden met het geloof begiftigd. Die krijgen door het geloof werk met de beloften. Die kunnen zij zo maar niet aannemen. Die moeten bij hen toegepast worden. De Heere moet ze met kracht op hun hart brengen. Ja, dat is een wonderlijke zaak. Eerst leert men, dat geloven een onmogelijke zaak is. Het geloof laat zich nimmer aanpraten, wel aanprijzen. Doch als men met geloof begiftigd wordt en het wordt door de Heere in werking gesteld, dan moet men geloven. Het is zelfs onmogelijk dat men het dan niet zou doen. Dan is het echt wat er in de bijbel staat: Ik wil en zij zullen.

Men moet, niet door redeneren besluiten van het een tot het ander. Dat is hoogst gevaarlijk. Dat deden de farizeeën ook in de dagen van de Heere Jezus. Zij beriepen zich er op, dat zij Abrahams zaad waren, dat zij kinderen des verbonds waren. Doch door dit ijdel roepen hebben zij zich bedrogen voor de eeuwigheid. En zo zijn er nog velen, die van de gedachte uitgaan: Ik ben gedoopt, ik heb de beloften, ik geloof dat ik derhalve een kind van God ben. En wat je eenmaal bent, dat blijf je. Dus zit het met mij wel goed. Doch men vergeet dat men als „kind” verloren kan gaan. Is het niet opmerkelijk dat in zarus, de rijke man in de hel nog aangesproken wordt als „kind”, Luc. 17:25? Kinderen des koninkrijks worden buiten verworpen. En het is erger om als een „kind” des verbonds verloren te gaan, dan als een heiden, die nooit van de Naam, die onder hemel tot zaligheid gegeven is, gehoord hebben. Ten deze geldt dat het Tyrus en Sidon verdragelijker zal zijn in die dag dan de kinderen des koninkrijks.

Daarom geliefde vrienden of wie u ook bent, die dit leest, acht het niet gering gedoopt te zijn, maar bedenkt, dat er in alle verbonden twee delen begrepen zijn. Het alleen gedoopt zijn, is wel groot, maar niet genoeg om zonder verschrikking straks God te kunnen ontmoeten. Daar moet echt nog iets meer gebeuren. De mens moet

wederom geboren worden. En nu is God vrij in welker hart Hij deze weldaad verheerlijken wil. Wij zijn echter niet vrij hieraan de vrijheid te ontnemen, om het nu maar af te wachten. Wij hebben en houden onze verantwoordelijkheid. We moeten leren God „vrij te laten” maar „nooit los te laten”.

Dat is de juiste houding om de weldaden des verbonds deelachtig te worden. Dat is de vergeving der zonden, de wederopstanding des vleses en het eeuwige leven.

Ik wens al mijn vrienden met deze zaken heel veel werk. Je kunt er niets bij verliezen en alles bij winnen.

De hartelijke groeten van jullie aller vriend

Ds. H. C. v. d. Ent.

Boekbespreking

Heidelbergse Catechismus - door Mr. Justus Vermeer, deel II - N.V. Uitgeverij „De Banier” Utrecht.

De titel van het boek is eigenlijk: De leer der waarheid, die naar de Godzaligheid is, voorgesteld, bevestigd en toegepast in 85 oefeningen over de Heidelbergse Catechismus.

We ontvingen het tweede deel ter recensie. Wanneer we indertijd het eerste deel ook hadden ontvangen, zouden we gaarne eerder op dit werk gewezen hebben.

Het ligt voor de hand, dat we in korte tijd geen gelegenheid hadden om het gehele boek, dat meer dan 860 blz. in kloek formaat telt, door te werken. Dat is ook niet nodig, omdat we het werk al vele jaren naar een vroegere uitgave in ons bezit hebben en daar een gepast gebruik van hebben gemaakt. Ook is Justus Vermeer onder ons bekend genoeg, zodat geen bijzonder woord van aanbeveling nodig is.

We wijzen op de voorrede van het eerste deel. Daar staan kostelijke dingen in over zijn Godzalige grootmoeder en moeder en over de schrijver zelf. We zouden te breed worden, wanneer we die hier zouden overnemen. Ook wordt daarin vermeld het einde en oogmerk van het boek. Het zou te veel plaatsruimte vragen, wanneer we dat hier zouden citeren.

We volstaan er mee te zeggen, dat we hier met een voortreffelijk werk te doen hebben van een doctor in de rechten, die in zijn dagen ouderling van de kerk te Utrecht was, nu ruim twee eeuwen geleden. Hij heeft geleefd in Godzalige wandel en zijn gaven besteed in de dienst des Heeren.

Vermeer heeft het werk niet geheel kunnen afmaken. G. van Schuylenborgh heeft de aantekeningen die er waren van de 4e en 5e bede kortelijk uitgebreid.

Deze nieuwe uitgave ziet er keurig verzorgd uit. De spelling is vereenvoudigd. Ook zijn de verdelingen, die in het oorspronkelijke werk voorkwamen en bij het lezen wel wat storend waren, weggevoerd door weergave van de bedoeling van de schrijver in een beter lopende woordkeus. Daardoor kan er gemakkelijker gebruik van worden gemaakt in leesdiensten. We nemen aan, dat deze veranderingen in de vorm met de nodige voorzichtigheid en kundigheid zijn verricht. Aan het einde van het 2e deel is de Bladwijzer van woorden en zaken (verkort) overgenomen.

De Heere moge de heruitgave van dit werk voor velen ten zegen stellen.

Het werk kost f 47,50 (per deel), gebonden in linnen band.

Stemmen uit Genève en uit Wittenberg - De Gereformeerde Bibliotheek te Goudriaan.

Er zijn weer 2 bundels met Stemmen verschenen. In de Stemmen uit Genève hebben we nu al bundel XXI. Deze bevat 6 preken over 1 Samuel 2:4-8 t/m 2:27-30. Het begin van de eerste preek was al in een vorige bundel opgenomen. Mede door deze Stemmen is bekend genoeg hoe Calvijn schrijft en de Schrift uitlegt. Hij doet dat op een duidelijke, leerzame wijze.

De andere bundel behoort tot de Stemmen uit Wittenberg. Het is bundel XII, bevattende een werkje van Luther: Over de goede werken (1520). Aan de toelichting ontnemen we het volgende. Luther geeft hier de eerste reformatorische ethiek. Hij betoont zich een boeteprediker. Allerlei misstanden in het openbare leven legt hij bloot in klachten en aanklachten, die voor alle tijden gelden. De bundels kosten f 3,50 per stuk. Dat is in deze dure tijd niet veel. Wil de uitgave van deze Stem-

men blijven voortgaan dan is wel gewenst, dat het aantal abonnees toeneemt. Aldus de uitgeefster.

Der Heiligen Kleinoed - door Thomas Shepard, vertaald door C. B. van Woerden, uitgegeven door G. Kool thans te Veenendaal.

Shepard werd geboren op 5 november 1605. Hij ging naar de universiteit te Cambridge toen hij 15 jaar was. In 1624 werd hij tot God bekeerd en haalde hij de graad van M(aster) of (A)rts. Hij werd predikant en was eerst in Engeland werkzaam, later in Cambridge in New England (Amerika). Daar stierf hij op 25 augustus 1649.

Verschillende werken van Shepard zijn in onze taal overgezet. We hebben hier te maken met een herdruk. Er blijkt nog belangstelling voor deze werken te bestaan en dat is te begrijpen.

Dit werkje bevat een preek over 2 Corinthe 7:1. Shepard spreekt daarin over de toepassing van de belofte. Hij zegt daarin veel tot overdenking, onderwijzing, aansporing en bemoediging.

Het werkje bevat verder een zeer gewichtige brief aan een godvrezend vriend in Engeland, „behelzende: enige uitgelezen gevallen opgelost, voornamelijk strekkende tot de rechte schikking des harten, om in onze algemene en bijzondere roeping troostelijk met God te wandelen”.

De titel is breed en zo licht deze ons voldoende is omtrent de inhoud van de brief, die meer dan 40 blz. telt. De brief is nog van waarde voor mensen, die in strijd verkeren. Er staat veel in tot bemoediging.

We kunnen het werkje aanbevelen. Het kost f 4,25. B.

Voor Uw gezondheid of vakantie:

PENSION - RUSTOORD

„REPOS AILLEURS”

Driebergen - Telefoon 03438 - 2466.

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385-13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnr. 77)

**Voor bijbels, boeken en muziek
is LINDENBERG uniek!**

Grote voorraad-snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL

Slaak 8 (postbus 4209) - Rotterdam 16
Telefoon 010-12 89 34

GENEZING DOOR DE NATUUR

Dagelijks ondervinden talloze gebruikers van onze geneeskrachtige kruiden, de genezende en heilzame werking van één van de meer dan 40 verschillende kruidenrecepten die wij in ons bezit hebben. Alle soorten zijn verpakt in kuren voor een maand à f 8,50. Kent U onze kruiden nog niet en wenst U eerst inlichtingen? Kan ook! Vraag dan de gratis brochure.

DROGISTERIJ SIKKING

Barrevoetstraat 5 Haarlem
Telefoon: 023-312882
b.g.g. 324606 - Giro 190609

OOSTERBEEK (Arnhem)

Telefoon 08307 - 31 69

Hotel „DREYEROORD”

Voor al uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEEFD AANBEVELEND

Boekhandel Van Leeuwen

Postbus 39, Urk

Telefoon 05277 - 17 83

Na 7 uur Tel. 05277 - 15 93

